

[Stensballe.]

de er forpligtede til at foretage en forholds- mæssig Nedsættelse af Udlaansrenten; til- lige anser Flertallet det for ønskeligt, at de, der trænger haardest, opnaar den største Nedsættelse.

Med disse Ord skal jeg paa Flertallets Vegne tillade mig at anbefale det stillede Ændringsforslag til Vedtagelse i det høje Ting.

Stein: Som det fremgaar af den fore- liggende Betænkning, har vi fra konservativ Side ikke kunnet tiltræde det foreliggende Lovforslag angaaende Krisefond og Tvangs- rente. Vi har ganske vist ikke noget prin- cipielt at indvende imod, at der oprettes en Krisefond, men vi kan ikke tiltræde den Udformning, som man i Lovforslagets § 4 har givet Krisefondens Formaal. Saaledes som Forholdene nu en Gang ligger i dette Samfund, tror vi, at man staar sig ved i al Almindelighed at lade Finansieringen af Erhvervslevet i dets forskellige Forgreninger foregaa, hvor det naturligt hører hjemme, hos Banker og Sparekasser; det byder efter vor Opfattelse de bedste samfundsmæssige Garantier. Desuden vil man ved at splitte Fondens Arbejde over saa mange forskellige Omraader, som her er Tale om, kun opnaa at svække Fondens Betydning, medens man ved at begrænse dens Omraade og sætte ind paa det, der burde være og maa være det væsentlige, Konverteringsbestræbelserne, formentlig kunde bidrage til at berede Vejen for en Nedsættelse af Obligationsrenten, en Nedsættelse, som i Virkeligheden alle ønsker. Det er her, Tampen brænder, idet Obliga- tionsmarkedets Renteforhold bliver bestem- mende for Renteudviklingen i øvrigt. Inden- for Udvalget har der imidlertid ikke været nogen Tilbøjelighed til at gaa ind paa vore Synspunkter i denne Henseende, og vi maa derfor gaa imod denne Side af Lovforslaget.

Hvad Lovforslagets Afsnit om en lov- fæstet Indlaansrente angaar, maa vi, som det udtales i Betænkningen, tage bestemt Afstand fra det Tvangsindgreb i Bankernes og Sparekassernes Selvstyre, som her fore- slaas. Det betyder ikke, at vi er imod, at man stræber hen imod et lavere Renteniveau, tværtimod, men vi kan ikke billige de Veje og de Midler, der bringes i Forslag. Under Lovforslagets første Behandling gjorde jeg Rede for vore Synspunkter i saa Henseende, idet jeg anbefalede en Løsning ad Frivillig- hedens Vej. Allerede paa det Tidspunkt havde Bankerne under Lovforslagets Be- handling i Folketinget erklæret sig rede til at gaa ned til en Indlaansrente paa 3½ og

4 pCt., og jeg nærede den sikre Forventning, som jeg ogsaa gav Udtryk for, at Sparekas- serne for saa vidt havde overvundet deres tidligere Betæneligheder, at man kunde vente, de vilde stille sig paa lige Fod med Bankerne. Denne Forventning er heller ikke gjort til Skamme. Som det fremgaar af Betænkningen, fremsatte Banker og Spare- kasser — altsaa begge Parter — kort efter Udvalgets Nedsættelse et Tilbud om at gaa ned med Indlaansrenten til 3½ og 4 pCt. og reducere Udlaansrenten i Forhold hertil, det vil sige reducere den med mindst hele det Beløb, som indvandt ved Nedsættel- sen, saaledes at Pengeinstitutterne ikke kom til at tjene paa denne. Faktisk stod man da saaledes, at der kun var en halv Procents Forskel mellem, hvad Pengeinstitutterne frivilligt tilbød, og hvad Lovforslaget kræ- vede, og man var beredt paa efterhaan- den at arbejde hen imod en yderligere Sænkning af Renten, saaledes at man med Sandhed kunde sige, at der allerede paa det Tidspunkt var en meget tvivlsom Bag- grund for denne Tvangslovgivning.

Senere er der yderligere sket det, at der fra Banker og Sparekasser, saaledes som allerede af den ærede Ordfører (Stens- balle) omtalt, er sket en fælles Henvendelse, i hvilken man erklærede sig villig til straks, det vil sige pr. 11. Maj, at gaa ned til en Rente af 3½ og 4 pCt. og efter 3 Maaneders Forløb at gøre det næste Skridt ned til 3 og 3½ pCt. under Forudsætning af, at For- holdene ikke havde ændret sig væsentligt. Men ikke nok dermed, Bankerne erklærede for deres Vedkommende, at de var rede til straks at sænke Udlaansrenten, som om Indlaansrenten allerede var nede paa 3 og 3½ pCt. Dette var en meget væsentlig Indrømmelse, idet den Nedsættelse af Ind- laansrenten, som man gennem det forelig- gende Lovforslag tilsigter, kun er en Omvej for at naa til en Nedsættelse af Udlaans- renten.

Udvalgets Flertal har, som det allerede er sagt, ikke ment at kunne tiltræde den frivillige Ordning, som Pengeinstitutterne i deres første Henvendelse skitserede, og i anden Omgang har man skudt Spørgsmaalet fra sig under Henviisning til, at Banker og Sparekasser ikke har kunnet opnaa Enighed om en Henvendelse til Ministeren. Jeg maa for mit Vedkommende tilstaa, at jeg ikke forstaar den Maade at tage Tingene paa. Jeg har hidtil haft den Opfattelse, at dette høje Ting havde som Opgave at gøre et selvstændigt Arbejde for at tilvejebringe den sagligt set bedst mulige Løsning, og jeg forstaar ikke, at man paa et saa vigtigt